ՍԷՆԷ 11 ١٢٩٣ ՐԷՃԷՊ ٢٩ — 1876 ՕԳՈՍՏՈՍ 7 ՇԻՄԱԼ ԻՐԹԷՍԻ ՍԱՊԱՀ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՕԳՈՍՏՈՍ 19 Ն՝. 3215

Մանզումէի էֆքեար սէնէտէ 300 Նիւսխէ Թիպարբյլա, գբյմէթի Խթանպոլ իչին 2 լիրա օլտուղու կիպի թաշրյալար իչին տաւիի սէնէտէ 300 Նիւսխէ Վիրիլէրէք, վէ բօսթա բարասը տա իչինտէ օլարագ օն իքի սիմ մէճիտիյէ տիր։

Նիւսխէսի 40 ար բարաեա սաթըլմագտա ադր։

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԴԸԲԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Իլանաթըն պէհէր սաթրը 1 մինճի տէ փա 3, 2 մինճի տէֆա 2, 3 վէ ճիւ վէ սոյիր տէ փարար իչին 1 գչ. վէ իլան սրրասընա գօնուլմաեան իլանըն սաթրը 5 գչ։

Մէքթուպ վէ սոյիրէ Գալաթատա Բէնճէյնափ բազարընտա վագը Ն՝. 41 Իրսի խանընտա Կարապետ Ֆանոսեան խմինէ կէօնդէրիլէճէք ադրս։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԷՍԷՖԷՆԿԻԶ ԻԲԻ ՀԱԼ

Դավգասիա իսթիլալը եալան հավատիսի իճատը վէ իրթիքեապընտան, պուրաճա զուհուրա կէլէն ֆէնալըգլար, մէսէլա խալգըն թէհի եէրտէ ալթ իսթ օլմասը, իքի տէվլէթ թէպակիյէթինտէ պուլունան միլլէթտաշլարըմըզ ալէյհինտէ էնվայի շիւբհէլէր վէրիլմէսի, վէ Ռուսիա Հայլարընընը, հագգըմըզտա տէրքեար օլան հիւսնի թէվեճճիւհլէրինին մահվ իտիլմէսի, պիւթիւն Էվրոպա վէ Ամերիգա միլլէթլէրինին կիւլմէլէրինէ սէպէպիյէթ վիրիլմէսի, վէ պիզիմ շախսըմըզա վէ զաղէթամըզա գարշը էնվայի հագարէթլէր իտիլմէսի, վէ զայրիհիւմ, վէ զայրիհիւմ շէօյէ տուրսուն, հէլէ սայիր իքի խուսուս, բէք էսէֆէնկիզ տիր։ Վէ պունլարտան պիրի, պուրատա պուլունան Էվրոպա վէ Ամերիգա միխպիրլէրինին, իչի թահգըգ իթմէյիպ տէ, եալընըզ պիզիմ ճիւմհուրիլէ հիւքիւմէթ տայիրէլէրինէ միւրաճաաթա մէճպուր օլտուղումուզու կէօրէրէք, կէրէք թէլէկրաֆ իլէ, վէ կէրէք մէքթուպ իլէ, կիւեա ճիւմհուր կէլիպ պիզիմ մաքսատընը վէ սայիր էտէվաթըմըզը գըրմըշլար, վէ կիւեա պիզի հիւքիւմէթ մահպէսէ իլգա իթմիշ տիր տէյի եանլըշ հավատիս վիրմէլէրի տիր քի, պէօյէ պիր նազիք վագըթտա ֆէնա պիր թէէսիրի մուճիպ օլմագ տիմէք տիր։ Վէ նասըլ քի բէք չօգ զաղէթալարտա օգուտմազտա տըր, վէ պունուն իսէ ասլը օլմասընը աշկիքար տըր։ Վէ իքինճիսի, մէրգուման զաղէթաճըլարընը, եալընըզ քէնտի գազանաճագլարը պէշէր օնար լիրաեա տիւշիւնիւպ տէ, էօյլէ պիր ադլէ վէ ֆիքրէ մուղայիր օլան եալան ինթիշարընա ճիւրաթ իլէ, պէօյլէ պիր վագըթտա, մանպուի մուֆախամընընը պուլունան Տէվլէթի Ալիյէյ, վազիֆէլէրի իգթիզասընճա, մանէն վէ մատատէթէն խըտմէթ իտէճէք եէրտէ, էմրի պասիրէթին վէ սատագաթընը խարիճինտէ օլարագ, մէզքիւր եալան եանլըշ վէ մուղիրը հավատիրէրին ինթիշարինէ սէպէպիյէթ վիրմէլէրի տիր քի, ալէմտէն ադըլլը օլուպ, վէ հէր շէյի հէրքէստէն զիեատ տիւշինէպիլմէքլիկէ պօրճլու պուլունան զաղէթաճըլար իչին, տիւնեատա վէ ահրէթտէ աֆվ օլունուր պիր ճիւնհա տէյիլ տիր, վէ ատէթա պիր ճինայէթ տիր։ Չիւնքի ապաճըգ խարադը թապիսի եէրինտէ օլան պիր համմալ պիլէ, էկէր լաեըզըյլա տիւշիւնէճէք օլսա, էօյլէ պիր շէյին վուգուլինին, իհթիմալին խարիճինտէ օլմասընը տէրք իտէպիլէճէկի շէյլէ տուրսուն, հէլէ էօյլէ պիր պիւյիւք վագանըն, հիչ պիր բէսմի մահէլլէ կէլմէյիպ տէ եալընըզ աղըզտան վէ չունտան պունտան իշիտիրմէսինէ ինանըպ էհէմմիյյէթ վիրմէյէճէկի թապիսի իտի։

—Զէյթին պուրնու վէ թօփխանէտէքի սիլահ ֆապրիգալարը իւնվանըյլա իսթանպօլտա օգուտմուշ տուր։

Էրօբա սիլահ ֆապրիգաթ օրլարընընը գուտէմասընտան պիրի պու կիւնլէրտէ թօփխանէյի ամիրէյի էզիպ մուայէնէ էյլէտիկինտէն, պէօյլէ մունթազամ պիր ֆապրիգատա նասըլ տէվլէթէ լազըմ օլան սիլահլար իմալ օլունմասեար տա, նէվճէ օ գատար ալէա օլմասեան թիւֆէնքլէր Ամերիգատան սաթըն ալընտըղընը պիզտէն սիւալ իտիեօր։ Մէսէլա թիւֆէնք գունտաղը իչին ճէվիզին էն ալէասը մէմալիքի մահրուսէտէ պուլունտուղու, վէ Ամերիգատա օլ տէրէճէ էյի ճէվիզ աղաճը օլմատըղը հալտէ, նի՞չին թիւֆէնքլէր Ամերիգատան կէթիրտիլիեօր։ Թօփխանէ չիմտիլիք հէր նէվտէն ալէա իքի եիւզ ատէտ թիւֆէնք իմալ իտէպիլմէքտէ տիր, վէ մէճպուրէն կիճէ իշլէնիր, վէ պիր թիւֆէնք մաքինասը տահա ճէլպ իտիլիր իսէ, պունուն իքի զաթը իմալ գըլընապիլիր։

Թօփխանէ չիմտիլիք Շընայդըր ճինսին գույրուգ թագըմարընը իմալ իտիեօր։ Պունլարլա ինկիլթէրրա վէ Գերմանիա [illegible] գապէթ օլունապիլիր։ Պունտան մասատա Ըսբիէնկֆիէլտ ուսուլինտէքի թիւֆէնքլէրի, ալէա ուսուլտէն օլան Բէմինկթէնա թահվիլ օլունեօր։

Ֆապրիգաթ օր Մարթինի Հէնրի թիւֆէնկինի մագզուլ թութմասեար, չիւնքի պունուն խօրօսու պուլունմասեար։ Պու իսէ ասքէրի բէք չօգ չաշըրտապիլիր։ Վէ արապաճը քէնտի արապասընը կէօթիւրտիւկի վագըթտա էօքիւզլէրինի կէօրմէմէյի վագըթ նասըլ շաշիրըր իսէ, ասքէր տախի էօյլէ շաշըրըր։ Պիրտէ թօփխանէ էսկի նամը թիւֆէնքլէրտէն պին ատէտինի չըղկըլը թիւֆէնկէ թահվիլ իտիեօր։ Կիւնտէ միւքէմմէլ իքի եիւզ ատէտ թիւֆէնք գունտաղընը չըգարան մաքինա չիմտիլիք իչէմէեօր։

Թօրլար ֆապրիգասը բէք մէշղուլ տուր։ Շիմտի թունճտան տաղ թօքլարը տէօքիւեօր։ Միւմանիէյի քիւլլիէթլիճէ պուլունան էսկի թունճլարլա նիչին տաղ թօքլարը տէօքիւլմէտիկինին սէպէպինի պիլէմէեօր։

Զէյթին պուրնու ֆապրիգասընը իչլէթտիրէրէք, տէվլէթի Ալիսէ ֆապրիգաեա լազըմ օլան տէմիրի վէ տէօքմէյի հուսուլէ կէթիրիեօր։ Հաթթա տէմիր եօլլարա լազըմ կէլէն քեաֆիֆէյի տէմիր չուպուգլարը իմալ իտէպիլիր։ Չիւնքի պու ֆապրիգատա օլան էյի թագըմը, վէ ֆըրունլար միւքէմմէլ տիր։

Պունտան անլաշըլըշընա կէօրէ, տէվլէթ էկէր ֆիշէնքլէրին օլուգլարընը եարմագ իչին լազըմ կէլէն մաքինաեը սաթըն ալսա իտի, օ հալտէ քեաֆիֆէյի սիլահլարընը քէնտիսի իմալ իտէրէք Էվրոբաեա միւհթաճ օլմագ իտի։

ԱՏԱ ԲԱԶԱՐԸՆՏԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Ատա Բազար 1876 յուլիս 21

... Միւէլլիֆ,

Պուրաճա չիմտիլիք մուխթասարէն պիր գաչ մալիւմաթլար պիլտիրէրէք զաղէթայի միւթէպէրինիզէ տէրճ օլունմասընը թէմէննի իտէրիմ։

Պուրա հիւքիւմէթ իտարէլէրի, հալեա քէնտի թէասսիւպլիւքլէրինի պըրագմամըշլար տըր։ Ալէլխուսուս տա ավիյէ տաեիրէսի։

Մերի վերկիսի իչին կէրէք հիւքիւմէթ վի կէրէք մահէլլէի բարասըյլա, գօնմուշ (պէօյիւք գըսմը ալտըղընը վերտիկինի պիլմէզ վէ պիլտիրմէզ) թահսիլտարլար ասլա օնօրլուեու վէ օնօրսուզու, զէնկինի վէ ֆուգարաեը, վերէնի վէ վերմէեէնի աերբմաեարագ, հէբսինէ տէ պիր մուամէլէ, վ՝ չօգ տէֆա էսկի զէման պարպարլըղը թէհտիտի իլէ տավրանմագտա տըրլար։ Էհալի վէ ալէլխուսուս բէնչպէր թագըմը, Զէրքէզ մէհահճիրի խըրսըզլարը տէնիլէն սէքիզ օն սէնէտէն պէրու կէօրտիւքլէրի հիսապսըզ զուլմ ու զաբրլըգլարը, վէ եիւզլէրճէ տէֆա հիւքիւմէթ միւրաճաաթ օլունտուղունտա, արզուհալ բարասը իւսթէ կիթտիկինի կէօրէ[illegible] տալատ գալտըրը տըր։ Վ՝ քէնտի սէֆիլիքլէրի իչինտէ կիւն պէ կիւն չիւրիւմէքտէ օլան հալլէրինին իչինտէ, պիր տէ հիւքիւմէթ թարաֆընտան սէնէլիք վերկիլէրինին բէչինէն իսթէնիլմէսի, վէ չէտտա թէատիրլէր էյէ ալընմասը, էհալիմիզին իլերուսի իչին տիւչար օլաճաղը հալի թարիֆէ եօգտուր։

Պուրա հիւքիւմէթի իչինտէ ըսի մէմուրտան էն սօն նէֆէրլէնէ գատար, եալընըզ պաշըճա տիւշիւնտիւքլէրի շէյ, հիւքիւմէթ աղճէսինին հէր նէ եօլ իլէ օլուր իսէ օլսուն թահսիլ օլունմասը տըր։ Պու տա (նասըլ քի քէնտի հալլէրի կէօսթէրիր հէր կիւն) պաշդա պիր շէյ իչին օլմասեաք, իլլա, քէնտի մէնաֆիի զաթիյէլէրի իչին տիր։ Զիրա, Կէկէր Տէվլէթին մէնֆաաթընը արամագ իչին օլմուշ օլսա իտի, էվվէլա էհալիյին զէտէլէնմէմէսինի, վէ օնուն ճանընընը, ըրզընընը, վէ մալընընը մուհաֆազասընա պագարլար իտի։ Հալ պու քի պու պապատ էհալիյի արզուհալ բարասընտան չըգարմագտան էօթէյէ կէչտիկի եօգտուր։ Պիլմէմ քի պուրա հիւքիւմէթ մէմուրլարը պունու պիլէրէ՞ք մի եարմագ տա տըրլար, եօգսա պիլմէեէրէք մի, նասըլ քի էհալիմիզին պօրճու վէ վազիֆէսի տիր տէվլէթէ գուարէթինէ կէօրէ վերկի վիրմէք, էյլէ տէ հիւքիւմէթին վէ օնտան մաչ ալան վէ էհալիյէ խըտմէթ իթմէկէ պօրճլու օլան մէմուրինին վազիֆէսի տիր ահալինին հագդընը, հուգուգունու, ճանընը վէ մալընը մուհաֆազա իթմէք, իլքինքի թէմամէն իճրա օլմագ իչին, իքինճիսինի թէմամէն իճրա իթմէք լազըմ տըր։

Քէօյլերտէ հէր կիւն վէ հէր սաաթ ատամ սօեուլմագտա վէ սագաթյանմագտա տըր։ Պունլարընը գանղիսի հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իթտիկինտէ, հագգընը թատահուպ, վէ միւսթահագգ օլանընը ճէզասը թէրթիպ օլունմուշ տուր։ Հէլէ բուսումաթ իտարէմիզ, պու սէնէ սայիր պիր հալքէսպ իթմիշ տիր։ Վագատ եէնի կէլէն միւտիր էֆէնտի մահճուպ վէ նիզամշինաս պիր զաթա պէնզէեօր։ Հալ պու քի թահթը իտարէսինտէ պուլունան Ահմէտ աղա խմինտէ իքի սէնէտէն պէրու եէթիշմիշ օլան պիր քեաթիպ, էհալիյէ վէ տէվլէթէ զիեան, վէ վարիտաթը բուսումաթա նօգսանիյէթ կէթիրմէք սիրէթի իլէ, եալընըզ քէնտի մէնաֆիի զաթիյէսի, վէ քէնտի էֆէնտիսի օլուպ, չօգտան պէրու թիճճարլըգլա մէշղուլ, վէ տայիմա բահաթ իլէ իչի օլան պիր զաթա շիրին կէօզիւքմէք իչին, հէր տիւրլիւ ուսթալըլարը մէրգուսմ միւտիր էֆէնտիյէ էօյրէթմէքտէ, վէ բէք չօգ տէֆա օտախի ինանմագտա տըր։ Չիւնքի եարընընը եալտըզլըճաճը տըր։ Զանն իտէրսինքի պու Ահմէտ աղա, բուսումաթտա քեաթիպլիք վէ տէվլէթին վէ էմանէպ, իլլա եալընըզ թիւճճարա, վէ էսնաֆա պագմաեարագ, շունա պունա թէհտիտ, չըգրշ, աղամէթ, վէ տաղաթ սաթմագ իչին օթուրմուշ տուր։ Չիմտիլիք պու գատարընը քեաֆի սաեարագ, իլէրուտէ միւհիմմ օլան նօգթալարը պիլտիրմէք արզուսինտէյիմ։

Միլլէթիմիզին հալի զաթէն ամմէյէ մալիւմ օլտուղունտան, սիզի ուզուն եօլլու թաճիզ իթմէք իսթէմէմ։ Եալընընը պուրա իչին էրէյի չէրէֆլի պիր ուսումնարանըմըզ վար տըր, պիր պուչուգ սէնէտէն զիեատտ տիր քի Գէորգ էֆէնտի Շիրինեան միւտէրրիսլիկի իլէ խայլիճէ մէմուլիմիզտէն չօգ զիեատտ ալիմ չակիրտլէր եէթիշտիրտի, կէրէք մէզքուր ուսումնարանընը աղգասէր հոգարարճութիւնուն զայրէթի, վէ կէրէք Շիրինեան էֆէնտինին ճահտը իլէ իլէրուտէ պիյիք, վէ թաշրալարտա էմսալի նատիր պիր ուսումնարան օլմագ իւմիտինի վիրմէքտէ իտի իսէ տէ, չի ֆայիտէ քի խըտմէթ իսէնին զըյմէթինի պիլէճէք եէրտէ, նանքէօրլիւքլէ քիր սիւրմէք, վէ չունա պունա ալէթ օլմագ խսթէեէն պ՝ը գաչ նէֆէր իսմինի վիրմէք իսթէմէտիկիմըզ զաթլար հիմմէթի իլէ, պու վագանցա կիւնլէրինտէն սօնրա, նէ օլաճաղընը քիմսէ պիլմէզ։

Վչտակիր Ստեփան վարդապետիմզ տէ քէնտի թավը ու հարաքեաթընընը իւսթիւնէ քէշֆ իտէրէք, ուսումնարան հոգարարճութիւնունա պիր միւքեաֆաթ օլմագ իւզրէ, «Ցիտա» իսմինի ալէյհինտէն վէրմիշ տիր։ Օլ հոգարարճութիւնա քի եզբայր տէր իտի։ Եաշասը՛ն Ստեփան վարդապետ, պ՝ղէ համմամ եարըեօր քի, կէրէք

քէնտիսինին հոգաբարձութիւն իւսթիւնէ սիւրմէք իսթէտիկի քիրի, վէ կէրէք քէնտի վիշալէրի (քի պիլմէմ նէ տիր) օրատա եըյգանսըն . . . ։

Լեոն

Պու մէքթուպտա եազըլան շէյլէրտէ, ասլա միւպալաղա պուլունմատըղը հալտէ, զիեատէսիյլէ շաեանը թէէսսիֆ օլտուղունտան, վէ իպատուլլահա պէտ մուամէլէ իտիլմէքլիք, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին նիյէթի խայրիեէսինէ պիւթիւն պիւթիւն մուղայիր պուլունտուղունտան, Իզմիտ միւթասրրֆը օլուպ, վէ քէնտի էհլիյէթ լիագաթ վէ մէտէնիյյէթիյլէ, ճիւմլէյէ մայիւմ պուլունան Ակեահ էֆէնտի հաղրէթլէրինին նաղարը տիգգաթլորընը տավէթ իտէրիղ։

ԽԱՐԲՈՒԹՅԱՆ ՄԷԹՈՒՊ

Խարբուտ, 1876 յուլիս 8

Միւէլլիֆ,

Զօղտան պէրու Տէրիսաատէթտէն չըզարադ, մէսալիի չալսըյէտ թէսվիյէսի իչին Անատօլու թարաֆընա կէչտիկիմտէն, պու կիւնլէրտէ Սիվասա ուղրատըմ, վէ հէրքէս կիսի պէնտէնիզտէ տախի հավատիս վուգուֆճուլուղու բէյտա օլտուղունտան, ճէրիտէի միթէպէրինիպի, ասլանէնիզ պուլունան պիր զաթըն եէտինտէ կէօրտիւմ, վէ օղուտուղումտա, յունիս 16 թարիխի նիւսխէսէ Գանղալ Աղասը պահսը կէօղիւմէ իչիտիրկինտէն, պունա տայիր պաղը մալիւմաթ վէրմէքլիկի միւնասիպ կէօրտիւմ։ Մէրգում Գանղալ աղասը իչին, սասլըդ սատրազամ Մահմուտ Նէտիմ բաշա հաղրէթլէրի պէմանընտա, պուրա հիւքիւմաթընա (Սիվաս) պիր թէլէկրաֆը սամի կէլէրէք, մէրզումանա հալի վէ չանը սօրուլտուղունտա, կէօրա չիմտիրեէ գատար պիր կէօնա տավաճըը, վէ հագգընտա իչթիքեա վուգու պուլմամըշ տըր կիսի, Պաղը Ալիեէ ճէվապ վէրիրմիշ իսէտէ, կէօրիւնիւր քի, մէղգիւր ճէվապա Պաղը Ալի գանմատըզաթը, տօղրուտան տօղրու Գանղալա միւտիր թայեին իտէրէք, պա էմիրնամէյի ալի պու թարաֆա կէօնտէրմիշ, վէ միւմիսիլէյի տախի պուրատա վիսուլինէ, կէրչի հավիլ պուլունտուղու էմրի ալէյի տէվլէթլու Վալի բաշա հաղրէթլէրինէ թապտիմնամէ, Վալիի միչարիլէյի հաղրէթլէրի, միւտիր թայեին օլունան Հիւսէյին էֆէնտիյէ, Գանղալ միւտիրլիյինի թէրք իտիպ, ախէր պիր Եէրէ մէմուրիէթէ կիթմէքլիյինի գանտըրմատա չալըշմըշ իսէտէ, իսքանթ իսէմէտիկինտէն, Գանղալ զաղասը, Գօզան վէ Կեավուր տաղլարը կիսի, վահչի վէ սարդ պիր մահէլլ օլուպ, զապթ ու բապթը; անճադ Գանղալ Աղասը կիսի պիր զաթըն վիճուտինէ միւնհասրը, վէ Հիւսէյին էֆէնտինին իսկ, էյլէ պիր նաղլիք եէրէ խթիխտամընընը զայրի ճայիզ պուլունտուղու հալտէ, իլլբուտէ պէյիք զայլէ բէյտա օլաճաղընը, պա մաղպութա վէ ինա, Պաղը Ալիե; պիլմիրտիկի սէյլենմ քամ տիր։ Վէ հալյէ միւտամլէյէ Հիւսէյին էֆէնտի, տախի սէֆիլ ու սէրկէրտաան կէզմէքտէ իսկ հալ պու քի Գանղալ գաղասը տէնիզէն մահէլլ։ Գաղտատա ճատատէսի իւղէրինտէ վաղը, վէ զայէթ մինտիթ վէ տ'ուղ պիր սէնա պուպ, էհալիսի իսէ զայէթլէ միւթի վէ բէնճակը տատմէրը տիրէրէք, վէ իչլէրինտէ էկէր պիր իթատաթ իթմէյէն վար իսէ, օ տախի մէրզում Տէրէ պէյի տիր, վէ պունան պէյլէ օլտուղունու, տասրդ Քիբտիթան վալիի տէվլէթլու Խանայիլ բաշա, վէ հասրդ Սիվաս վալիի տէվլէթլու Հալիթ բաշա հալարաթըյլա, սայիր պու թարաֆա կէլէն մէմուրլարընի քիրամ հաղրաթը տախի էյիհէ պիլիրէր, վէ պէնանէպ տախի Սիվասան Խարբուտա կիտէր իքէն, կէօզիւմիզէ կէօրմիշիւմ տիր։ Հայլէ զաթը մուաղզամլար սիքիթ իթտիրլէրի հալատէ, տիլին վագթ սարֆ իտիպտէ, պէյլէ պիր գաչ պէնտ եազմատան նէ՞ հասրդ օլուր, քի՞մ տէյնէր, էյրմէնի ճէրիտէի տիր, պոշ պոզաղ տըր» տէրէր, իչինտէն չըգարար, զիրա, մէրզում Գանղալ Աղասը, ալթմըշ տէնէտէն պէրու, ալի յէնիտէ զու հարա կէլմիշ օլան իշթիքեալարը վէ էհալինին սըզըթըլարընը իշ եէրինէ գօյմատըգտան պաշգա, պիր գաչ սէնէտէն պէրու տիր քի, տէրուենի Սիվաստա քիւլլիեէթի միւլք միւպաեա իյլէմէքտէ օլտուղու կիսի, պու կիւնլէրտէ իսէ, նէֆսի Սիվաստա պիրտէ ճէսիմ սէրայ պինա իթտիրմէքտէ տիր։ պու զաթըն վարիտաթընա կէլինմէքտէ, չիմտիեէ գատար պիրինէնտէն բէք զիեատէ օրմասը հէր կիւն սէօյլենմէքտէ տիր, արաղիճէ վէ միւլքճէ վարի սաթը, պիր լօրտ գատար օլմալը տըր, վէ նադտի մէվճուտի իսէ, պիր գաչ միլեօն լիրա հիսապ օլունուեօր։ (1)

Եօգ արտտա պէյլէ պիր զաթ հագգընտա եազտըղընընը պէնտին թէէմիրի օրմաղ տէտիք, վէ հէմտէ սահիհէն օլմամաղ, չիւնքի, պու զաթ վիլայեէթտէ քիւչիք վէ պէյիւք նէ գատար մէէմուր վար իսէ, ճիւմլէսինիտէ խաթրը ալթընա ալմըշ տըր . . . ։ Նէ՞ հատտի վար տըր եէրլի վէ եախոտ եապանճը պիր մէմուրուն, աղնիեա վէ խանէտան եանընտա, Գանղալ աղասընընն խանինի լիսանընա ալմաեա, էյլէ ատամըն անինտէ թէքքիր իչիտիպ վէ պիր զարար չէքէճէ կիմտէ չիրհէ եօգ տուր, արթըգ պէյլէ պիր զաթ իլէ, Եարհիսար գարիեէսի խալզը կիսի Փադըը պիր գաչ քէյլիլլերին բարաղարը սէֆիլ Տէր Կարապետ հայրըն օղրաշրպ հագդը գազանմասը, մահզա պիչիւք պիր միճիկէեէ միհթաճ տըր։ Շունու տախի սէյլէմէեէ ունութմաեաղըմ քի, Գանղալ գաղասը, Սիվաս վիլայեէթինին էն վարիտաթը, վէ իչ դրթա միւհմադ նահիեէսի օլտուղու հալտէ, կէչէն 84 թէէքիլաթընտա, պունտան ուֆագ գաղալար գայմաղամընը դ օլտուգլարը հալտէ, եէնէ Գանղալ նահիյեէ հիւքմիւնտէ թութուրմուշ տուր, վէ պունունտա սէպէպի՞ պիր պիլի՞րմիյինիպ, գայմաղամընը դ օլտուղու հալտէ, եօլունտա նայիպի, միւֆթիսի, մէճլիսի, վէ սայիր մէմուրլարընի պուլունմասը լազըմ կէլիր, վէ եէրլիտէն գայ հագամընը դ տախի մէմնու տուր, հալ պու քի նահիյեէ օլտուղու թագտիրտէ, մատրը տուն օլտուղունտան քիմսէ հէվվա իթմէդ, վէ եէրլիտէնտէ միտիր օլապիլիր, իչթէ պիր դապ, իչ նահիյեէսի իլէ պէրաբէր, պիր զաթըն խաթրաը իչին, նահիյեէ հէյեէթինտէ գալտըղը հալտէ, պու զաթ ինանմանտան տեսեսմ մեեեմ։

Կէլելիմ պիրազ տա Սիվասընը սայիր պիր Տէրէսէյինէ, պու քէօղէմէն պէյինին 7–8 սէնէյէ կէլինճէյէ գատար կէշիրտիկի հալ ու չանը թարիֆ օլունմամաղ անճադ, չէնտէնէ մաղատամ հէր նասրլ իսէ պուրատա պիր մէէմուրիյեէթ տէրէօհտէ իսպ, վէ ըրթպէյէ տախի նայիլ օլտուղունտան, գալէմ քեաթիպի էֆէնտիլէրի թարաֆտարլարընտան նասպ վէ տիւզտիկիւ միսիլու, կէչէն ինթիհապտա տախի, պուրա մուհաքէմէ տիվանլարընընն աղալարընը, քէնտի տիվանլարընտա օրան թարաֆտարլարընտան ինթիհապ իթտիրմէկէ մուվաֆֆաղ օլտուղունտան, հէր պիր ումուր ու խուսուսաթընն թէսվիյէսի միտամլէյէսին բիզգանընը թահրիր իթմէքիքտէն իպտիդա իմրը։ վէ պուրատա օրանան ճէմիի տախի գալ գ օնթուրաթ օլարտա, էկէր իսէֆիլէն անընն բարմաղը օլմաղ իսէ, օլամաղ իմրը, վէ դագ պարտա ճէմիի մէմուրլարն քիչիք վէ տի յիք, էյ պու քէօղէմէն պէյինէն էլ թութմատըղ, մէմուրլարընտէ դալամաղլար իմրը, վէ էլթութանլար տա ատլ ըմաղլար իմրը հէր նէ գատար չիքեայեթ ճիլլերի օրտա պիլլ, չիւնքի, մուհաքէմէ տիվանլարը էլինտէ իմրը։ վէ իտարէտէ զայէթ թէէսիրի վար իմրը։ պու զաթըն խաթրինի չիմտիրմէք, վէրմէմ, չիւնքի, դօրդուլուր։ Փաղաթ, պալատտա պէեան օլունան Միւշիրի միւշարիլէյէր, միւտամիլ յէին հալ ու չանընը, վէ քիմ օլտուղունու բէք ալէա պիլիրէր։ Իշ պու քէօղէմէն պէյինին վարիյեթինէ կէլինմէքտէ, չու սօն սէնէլերտէ, Գանղալ աղասընտա միւք վէ արապճէ Փայիզ իսէ տէ, նագտը մէվճուտու օ գատար օրմաղը ը՞ը, վէ եաղընն սէնէլերէ կէլինէ գատար, պիրի պիրի իլէ տիւչմէն օլտուղարը հալտ, չիմտի Գանղալ աղասընընն գարու քեահեալըընը, վէ եարբան սէրայընտա միհէնտիլիք իթմէքտէ օլուպ, վէ պու կիւնդէրտէ զայլէյի հաղրբէյտէն, զաթընա տահա պիր շաչատա վիրմէք իչին, վաթանբէրվէրլիք սըֆթաթը ալթընտա, պիւթիւն պիւթիւն միեթէասիսպիւկիւ էլէ ալարագ, հէրքէս թէէհատ վէ իհաֆէ վիրմէքտէ իմիշ. սահիհէն միամիլլյինին բէյտերի Մըսրը քէօղմէնլերինտէն օլուպ, պուրատա կէլերէք, թէէհհիլ իթմիշ, վէ միւմայիլյէ միեթէվիֆանընն պիր թանէճիք հաֆիտի իմիշ. եօղարտա դօրդուլուր տէտիմ, չիւնքի, քէօղմէնլերին նէրէյտէն նէչէթ կէլէթիքլերինի, թասիրէթլերինի, վէ նէ մէրթէպէ ճէպպար օլտուղլարընը պիրիրինիզ. պէյլէ ազ վաղըթ զարֆընտա, պու գատար վարկէթ բէյտա իտիպ, վէ ճիւմլէ Խալամ խանէտանլարընն կէօզլերինի երլարընարագ, ատէթա պիր հիւքմատար մաղամընտա հիւքմ իթտիկի հալտէ, արթըգ պիր Խրիսթիանընն լաֆը օլասպիլի՞րմի. պու քէօղմէն պէյինին ճիւպի պիր հալինի նազլ իսէ յիմ։

Թէչքիլաթտան պէրու, միւք վէ արապիլերէ գանունէն թարհ օլան վէրկիի, մըխթար վէ թահսիլտար թարաֆընտան խթէմլեեէ ճէպարէթ օլունմատըղընտան, կէչէն էվվել պահարտա 88 է գատար, Փուգարատա գալան վէրկի պագ պէեսինի, ափվը Շահանէ սըրասընտա, քէնտի վէրկի տէֆթէրլերինի տախի սիլտիրմիշ տիր, վէ ապրպիսինէ, կէրէք միւլթէպիմ եէտինտէ պուլունուն, վէ կէրէք միրիտէն էմանէթէն իտարէ օլունուն, եա հիչ էօշիր վէրմէդ, վէ եախոտ բէք ճիւպի էլուճի իլէ պիր չէյ վէրիր սապար խմշ, վէ պու սէնէ ցիֆթիկինին պիրինտէ, պիր գաչ պին գօնուն վէ ֆիլիք քէչիսի օլտուղու հալտէ, թատատ մէմուրունուն տէֆթէրինէ, գըրէ էլլի թանէ եազըրմըշ օլտուղունտան, խատրը պիրի օլտուղու փալի փաչատա սէյլենիլմիշ իսէտէ, իզհարը աճզ էյլէմիշ տիր, պունընը տահիհ չէյլէր տիրլեր, վէ տահա եազմաճաղ շօղ չէյլեր վար իսէտէ, ուղուն իթմէեէրէք, տէօնիշտէ պէլքի պիր ազ չէյլեր տահա եազարըմ։

Սիվաս վալիսի տէվլէթլու փաչա հաղրէթլերինէ կէլինմէքտէ, վալիի միւշարիլէյէ հալիմ վէ սահիպ սէրվէթ օլուպ, կէրչէ հանեհանասը եօղ իմիշ իսէտէ, միւտամիլէյէ Քէօլէմէն պէյինին, վէ մէքթուպտա էֆէնտինին (էֆէնտիի միւտամիլէյէ սապրգ խալ օլանան ճէնէթմէքտան Ապտիւլազիզ հաղրէթլերինին խամը սանիսինին պիրատէրի օլտուղունտան) վէ խատէմի էմին պէյին, թէէսսիրի պիթընտա իմիշ։

Միւէլլիֆ, իչտու պէնտի Սիվաստան թահրիր իտէճէյիմիզ իսէտէ, վազթըմ օլմատըղընտան, պուրատան եազմըշըմ տըրտրթըգ միւմքին օլտուղու հալտէ, պաղը թատիլ ու թէսվիեէսի իլէ, ճէրիտէի միւթէպէրինիզտէ տէրճ ու իլանընա հիմմէթ պուեուրմանընգը բէյտա իտէրիմ։

. . .

Պիզիմ սայիր եէրտէն տախի պաղըզմըզ մալիւմաթա նէզարէն, ֆիլվաղը տէվլէթլու Հալեթ բաշա հաղրէթլերի կիսի զաթը մուաղզամ, մէմուհ սըֆթաթ, հագդանիյէթլերվէր վէ սահիպ իսթիդամէթ, մէրգում Գանղալ աղասընընն, նասրլ միւք ու միլլէթի խայինի օլտուղունու, բէք ալէա պիլմէկի, վէ վագթինտէ Պաղը Ալիեէ տախի պիլմիրտիկի չէօյլէ տուրսուն, հաթթա մէրգում ալէյհինտէ պիր գըթա տախի բարօրթօ թանզիմ իթտիրմիշ իմիշ, տիմէք տիր քի, հէր հալտէ վէ եանընտա, պու ատամտան, միւք վէ ֆուգարանընն խէյրատընա, լութֆ ու հիմմէթ պույրուլաճագ տըր։

—

Բաթրի նամ Բարիս զազէթասը օգոստոս 1 թարիխի իլէ Պէլկրատա մուխպիրինտէն ալտըղը մէքթուպտան միւսթախրէճ պաղը ֆըգրա տըր։

Տըրինա ասաքիրի գօմանտանը ժէնէրալ Ալէմպիճ, բրբէնս Միլանըն ասպրգ մաշուդալարընտան Բարիսի մատամ տը Բօրատօեը եանընա տավէթ իթմիշ տիր։ Պու մատամ ուղուն ֆիսթանը, պու զապթիանընն հիտտէթի ազիմսիզնի մուճիպ սուրէթտէ օրատա լինտէ կէզմէքտէ օլտուղունտան, Սըրպ զապթիանը պէյլէ սույի իպրէթէ պիր նէթիճէ վիրմէյի իսթիտա եօլլու հարպիեէ միւտիրինէ պիր մաղպաթա իրսալ իյլէմիշլեր տիր։ Պունուն իւզէրինէ մատամ օրտուտան հարէքէթ իթմիշ, վէ Ալէմպիճ տախի չէտիտ պիր թէքաիրնամէ ասլ իյլէմիշ, վէ պու սուրէթլէ զապթիանընն հիտտէթի թէսքին օլմուշ տուր։

Սըրպ օրտուկեահընա կիտիպ մուայեէնէ իտէն էճնէպիլերին եազտըգլարընա կէօրէ, Սըրպ ասքերինտէ ումումի տէրէճէյի նիհաեէտէ պիր նիզամ սըղլըգ պուլունտուղու անլաչըլապիլմիշ տիր։ Ասքէր պէյնինտէ իրթիսպաթ վէ իթաաթ վէ ղայրէթ ու ճէսարէթ տաեթա եօղ կիպի օլուպ, պունուն ասքինէ հէր քէստէ պիր նէֆրէթ վէ մէյեուսիեէթ վար տըր։

Ումուրը սըհհիեէ տախի եօղ հիւքմինտէ տիր։ Պունուն իչին եիւղլերճէ եարէլիլեր թէտավիտէն մահրումգալարադ թէլէֆ օլմագտա տըր, վէ ասքերին իսարէսինէ թայեին գըլընան հէյեէթ տախի կիունլերճէ ասքերի թայեինսիզ պրրագըեօր, վէ ճէպհանէ թէվզիինտէ տախի օտէրէճէ պիր գարըշըգլըգ վար տըր քի գըշտան տօլար թիւֆէնքլերի միւսէլլահ ասքերլերէ սիւնկիւլիւ թիւֆէնկլէր իչին իսթիմալ օլունան ֆիչէնք իթա օլունմադտա տըր։ Հէր եէրտէ թէճրիւպէսիզլիք, վէ մէհարէթսիզլիք, վէ դայասըզլըգ կէօրիւնիւեօր։

Կէօնիւլլիւլեր տայիմա իլք սաֆա մուհարէպէեէ սիրիլտիքլերինտէն թէչէքքի իսթեօրլար։ Պունլարընն սիլահլարը բէք ֆէնա տըր։ Հալպու քի Պիպօտի վէ Շասրօ թիֆէնքլերի իլէ միւսէլլահ օրան նէզամ ասքերի չիտտէքլէ պիր հրուտում զուգուինտէ գաչբեօրլար։ Օրտուկեահը ումումիեէ նէթէտպիր իթթիֆաղ օլունահաղը չաչբրմըշլար տըր։ Բրբէնս, վէ պէյլիք զապթիանը տըզ զաթլարընը հէր նէվի բըլանլար իւզէրինէ միւպահասա իթմէքքէ զայ իտեեօրլար։

Պունունա պէրաբէր միւպահասա իթթիքլերի բըլանլարընն հիչ պիրինի մէվզըյի իճրաեէ վաղ իյլէմէեէ իթթիֆագ հասրլ օլմաեըպ, պիրի չունու վէ տիկէրի պունու թէբլիֆ իտէեօր։ Զէրնաեֆ սաղա կիթմէք իսթէտիկինտէ, բրբէնս վէ էրքեանը հարպը սօլա կիթմէք իսթէրլէր։ վէլհասրլ պիր գամմաղարբշըգլըգ կիտիեօր։ Գօմանտանլարընն էքսէրիսի, բրբէնս տախի տախիլատ օլտուղու հալտէ, մուհարէպէնին նէթիճէսինատն բէք իսմիտրիզ տիրլէր։

Պունտան ասքերին հալի նէ տէրէճէ օլտուղու քէշֆ օլունապիլիր, բրբէնս Միլանընն էօթէտէն պէրու հարպա օգատար մէյեալ օլմատըզը չիմտիեէ գատար կէօսթէրտիյի հարէքէթտէն անըշըլըգը հալտէ Պէլկրատա կիտիպ, իչէ տօսթանէ սուրէթլէ նէթիճէ վիրմէք նիեէթի գաթիեէսինտէ իսի։ Ֆագաթ, պու նիեէթ Բիսթիճ վէ Ղըրալիճ միւտիրանընընն իչինէ եարամատըգընտան տայիմա բրբէնատէն այրըլմամաօրըր։ Պու վէճճ իլէ բրբէնս ասքերի եանընտա մահպուս կիպի պուլունուեօր։

Ասքերլերին սըրմասը, վէ եա գուրշունա տիղիլմէսի կիւն պէ կիւն զիեատէլէշիեօր։ Պէյլէ իտամ օլանըր ֆիրար վէ տաէմի իթաաթ վէ ֆէսատ թէօհմէթլերիյլէ միւթէթէհիմ պուլունուեօրլար։ Պու կիպի իտամաթ օ տէ-

րէճէեէ գատար չօղալբեօր քի, Սբրպ միւթպէրանքնտան պիրի պու կիւն եանրմտա պուլունարագ, «էկէր պու հալ տէվամ իյլեր իսէ, Սբպլբլար Օսմանլբլարա օ գատար թէլէֆաթ վիրմեէրէք եէկտիկէրլէրինի թէլէֆ իտէճէքլէր տիր» տէյի պէեան իթմիշ տիր։

—Սբրպիանքն ֆէվգէլատէ մուհարէպէ թէտարիքեաթը կէօրմէսի վէ ճէսիմ պիր օրտու թէշքիլ իթմէսինէ նիսպէթէն, պու կիւնքի կիւն հալէա իսմինի սէօյլէտէպիլմէքտէ պուլունան քիւչիւք Գարատաղքն եանքնտա իսմի պիւսպիւթիւն գարարտըղընը թաստիգէ մէճպուր օլմուշտուր տուր։ Գարատաղ օրտուսու պիրինճի մուզաֆֆէրիեէթտէն ճէսարէթ ալարագ, վէ թուրմուշ օլտուղու հէման ալընմազ մէվգիլէրինտէն իսթիֆատէ իտէրէք, Բօսկօրիչա թարաֆընտան պիր հարէքէթի հարպիեէտէ պուլունմագ վէ Մէտուն գալէասքնա զախիրէ իտալ իթմէք թէճրիպէսինտէ օլան սէքիզ թապուր ասաքիրի մունթազամա վէ պիր գաչ թապուր ղայրը մունթազամատան միւրէթէպ պիր ֆբրդայի շահանէեի կէրի չէքիլմէկէ մէճպուր իթմիշ տիր։

Մահէլլի մէվսուդատան ալտրղըմըզ մալիւմաթա նազարէն, Մահմուտ բաշա հազրէթլէրի ասաքիրինին եան թարաֆլարընը թահթը նէզարէթէ ալմադըղը իհմալ իթտիկինտէն, թէբէլէրտէ եաբբըմըզ օլան մէթէրիսլէրին արդասընտա կիղլէնմիշ պուլունան տիւշմէն թարաֆընտան օրտուսունուն պիր ղըսմը մուհասէրէեէ ալընմիշ տրը։

Օրտուի հիմաեունուն թէլէֆաթը, տիւշմէնին թէլէֆաթընտան չօղ ղիեատէ տիր, չիւնքի ասաքիրի Օսմանիեէնին մութթասրֆ օլտուղու ճէսարէթ, քէնտիլէրին լանդաթի սարպ գաեալարա գարշը հիւճումա սէվգ իյլէմիշ տիր։ Իշպու սբդ հիւճումար իւզէրինէ, գօմանտան բաշա պիր թօր պիլէ թէլէֆ իթմէքսիզին ասաքիրինի գուրթարմաեա, վէ հիւանի ինթիզամընտա կէրի չէքմէեէ մուվաֆֆագ օլմուշ տուր։ (Ֆար տիւ Պոսֆոր)

—Նիշ օրտու մէրքէզինտէն ալընան սոն խապէրլէրէ կէօրէ, Սբրպիատա պուլունան օրտույի հիւմաեունուն պիր մուհարէպէյի գաթիե իշին թէտապիրի ըաղբմէի իթթիխաղ իթտիկինի, վէ պու կիւն եարբն Պանիա էօնիւնտէ Սբրպ գուվվէի ասքէրիեէսիյլէ պիյիւք պիր մուհարէպէ օլունաճաղընը Ֆար տիւ Պոսֆոր եաղբեօր։

—Միւխթէլիֆ մէնպալէրտէն ալընբպ, էճնէպի ղազէթալարընտա կէօրիւլէն հավատիսիզ տիր։

Սէմլին, 8 օգոստոս

Ասքէրի հավատիսիզ պուրատա ղաեէթ աղբր ատա օլունուեօր։ Գավիէն թէէմին օլունտուղունա կէօրէ, բրէնս Միլան սուլհա մէյեալ կէօրիւնիւեօր, հալ պու քի պու մէյլիեաթը բրէնսին վիւքէլասը վէ պախուսուս Մ. Ռիսթիչ ասլա դապուլ իթմէքտէ տէյիլ տիրլեր։

Վիւքէլա մուհարէպէնին տէվամընը իսթէեօր, վէ էկէր վիւքէլաեը հաղբրէ թէպտիլ օլմազ իսէ, մուհարէպէ տէվամ իտէճէք տիր։

Թէքմիլ Թիմոք տէրէսի շիմտի Օսմանլբլարընն հիւքմիւ թահթընտա տրը։ Լաքին Մօրավա տէրէսինէ նազբը օլան պաղբ ալընմազ պօղազլար Սբրպլբլարընն էլլէրինտէ տիր։ Պու միւսթահքէմ պօղազլար Սբրպլբլարընն եէտինտէ գալտրգճա, Սբրպլբլարընն ահվալի մուխթարալը օլմազ։

Միրալայ Հօրվաթովիչ, 24,000 Օսմանլբլարա գարշը մուհաֆազասը միչբիլ օլան Թրէզիպապա նամ մէվգիտէ եալընբզ 6,000 քիշի իլէ պուլունարագ, օրաեը պօչալթմրշ իտի։ Սօֆիատան կէլէն 14,000 վէ Նիշտէն կէլիպ Սբրպիա հուտուտունու կէչէն 10,000 նէֆէր Օսմանլբլար տէրհալթրէզիպապատա պիրլէշմիշլէր տիր։

Միրալայ Հօրվաթովիչ, տիւշմէնին չօգլուղունա նիսպէթէն, պունլարընն իւզէրինէ հիւճում իթմէքլիկէ գարար վիրմիշ, վէ տէօրթ սաաթ եիւրիւտիւքտէն, վէ տիկէր թարաֆտան տախի մուավէնէթ թալապ իյլէտիքտէն սոնրա, մուհարէպէեէ պաշլամըշ տրը։ Հալ պու քի բրէնս Միլան, միւմանիլէյհէ մուավէնէթկէօնտէրմէքլիք, մուհարէպէնին ումումի բլանքնա մուզայիր օլտուղունու հիւքմ իյլէմիշ տիր։ Պինապէրին Հօրվաթովիչ տէօրթ կիւն պիլ իսրար մուխալիֆէթ իթտիքտէն սոնրա, մէվգիլէրինի թէրքէ մէճպուր օլմուշ տուր։

Շիմտիքի հալտէ Կուրկօսովաչ Օսմանլբլարընն էլլինտէ տիր, լաքին Սբրպլբլար տա տաղլարտա կիզլէլ մէվգիլէր թուրմուշ տուրլար։

Ժէնէրալ Զէրնաեէֆ ասաքիրի մուավինէ վէ եէնի տիլահլար ախղ իյլէմիշ տիր։ Պանեաեա տօղրու հարէքէթէ ինթիզար օլունուեօր։

Մ. Ռիսթիչ պու ախշամ Պէլկրատա վասլ օլտու։ Բօլիս, 160 նէֆէր թապիպլէրի վէ Ռուս զասպիթլէրի իշին լաղմ կէլէն տաեիրէլէրին թէտարիք իտիլմէսինի օթէլ սահիպլէրինէ իխթար իթտի։

Սիլիստրա, 8 օգոստ.

Օգոստոս իքիտէ Զախչարա միթէվէճճիհէն Ալէքսինաչտան հարէքէթ իթտիմ, վէ Պանիա եօլունու մէհաճիր ֆբրդալարը իլէ տօլու պուլտում Բոսթա միւտիրի Ռնիաժէվաչ իլէ օլան եօլլարընն դաթթ իտիլմիշ օլտուղունու պէեան իտիեօր։

Ապտիլ Ռէհիմ բաշա Նիշ օրտուսունու Վիտին գօմանտանը Օսման բաշանքն օրտուսույա պիրլէշտիրմէեէ չալբշբեօր։

Օսմանլբլար Ռնիաժէվաչ էօնիւնտէ Թրէզիպապա թէբէլէրինի թուրմուշ տուրլար։

Պանիա գալէասքնտան 4 քիլօմէթրօ ուզաղ/բդտա վագը քէօյլէրին եանտրզընը կէօրտիւմ։

Վիէննա, 8 օգոստոս

Սբրպլբլար Պանիաեա իսթիհքեամ վիրմէքտէ տիրլեր։ Պունլար Սբրպիանքն ճէնուպ վէ շարգ թարաֆընտա չարգաճքլար մուհարէպէի իթմէքլիկէ գարար վիրմիշ տիրլեր։ Թէքմիլ Սբրպ օրտուսունտա իշէ եարար եալընբզ 50 000 քիշի չբղար։

Ժէնէրալ Զէրնաեէֆ բրէնս Միլան իլէ չէտիտ միւլագաթտա պուլունտու, վէ էկէր քէնտիսինի սէրտարնապ իթմէղ իսէ խսթիֆա իտէճէկինի պիլտիրտի։ Բրէնս պու պապտէ մուվաֆագաթ իթտի։

—Սբրպիսթանտան Տիզնէօվիէմ Սիէքլ նամ ղազէթաեա քէնտի մուխպիրինտէն եազբլան պիր մէքթուպա նազարէն, շիմտիքի հալտէ մէյտանը հարպտա 200,000 Սբրպ ասքէրի պուլունուպ, եէկիրմի եաշընտան աշաղը օլան տէլիգանլբլար, վէ գբրդ պէշ եաշընտան եօգարը օլուպ իշէ եարաեան ատէմլէր վէ գօլլօգ թապիր օլունան իշճիլէր հիսապ օլունտուղու հալտէ, հէնուզ սիլահլանաճագ 115,000 քիշի տահա չբգար իմիշ։

Մէտլին, 8 օգոստոս.

Սբրպլբլար, Զախչար, Նէկօթէն վէ թէքմիլ Ռնիաժէվաչ էեալէթինի թէրք իտէրէք, Պանիա պօղազլարընա տօղրու չէքիլմէքտէ տիրլեր։ Զէրնաեէֆին պուրատա բլանք անլայբլմազ սուրէթտէ կէօրիւնիւեօր, վէ էֆքեարը ամմէ զիեատէսիյլէ միւմանիլէյհ ալէյհինտէ թահրիգ օլունմուշ տուր։

500 գարիեէլէր էհալիսի, գատքն, իխթիեար վէ չօլուգ չօճուգ, աղնամ սիւրիւլէրիյլէ Օսմանլբլարտան ֆիրար իտիեօրլար։ Պու մէնզարէ, շաեանք թէէսսիւֆ տիր։

Սէմլին, 9 օգոստոս

Օսմանլբլար Եավօրտա Ռրէաժէվաչա եագքն Սգօլալանթիչին ֆբրդասքնա հիւճում իթտիլէր։

Օսմանլբլար, Ալէքսինաչտա վէ Տէլէկրատա Զէրնաեէֆին օրտուսունու մուհասէրէեէ ալմաեա չալբշբեօրլար։

—Տիւնքի սէլամլբդ բէսմի ալիսի Տօլմա Պաղչէ Վալիտէ ճամիի շէրիֆինտէ իճրա օլունմուշ տուր։

—Տիւն Ավսթրիա իմբէրաթօրու հազրէթլէրինին եէվմի վէլատէթի օլտուղունտան, Դարաղօլ սէֆինէի հիւմաեունու տօնատբլբդ, եիկիրմի պիր թօր էնտախթ օլունմուշ, վէ մապէյնի հիւմաեուն իլէ ճանիպի Պապը Ալիտէն մ/մուրու մախատսպար կէօնտէրիլէրէք, Ավսթրիա սէֆարէթխանէսինէ բասիմէի թէպրիք վէ թէհնիեէթ իյֆա իտիլմիշ վէ պուրատա պուլունան քեաֆֆէի Ավսթրիա վարօրլարը վէ սէֆայինի տախի տօնատբլմիշ տրը։

—Կէչէնլէրտէ Պար ճիհէթինտէ օլունան մուհարէպէտէ Արնավուտ կէօնիւլլիւլէրտէն օն օն պէշ դատքն տախի պուլունուպ, հաթտա պիրի մէճբուհ օլտուղու ըիվաեէթի սահիհէտէն տիր։

ԻԼԱՆ

Ֆրանսատա Թալիմ ու Թէրպիյէ ալմշը օլուպ, Ֆրանսբղճա վէ Ինկիլիղճ պիլտիքտէն պաշդա, միւզիգա տախի պիլմէքտէ օլան պիր Ինկիլիզ մատմազէլ, միւթպէր պիր ֆամիլեա եանքնտա վարժուհիլիք իթմէք արզուսինտէ օլտուղունտան, թալիպ օլանլարքն, եա քէնտիսինէ պիր մէքթուպ եազբպ, վէ իւզէրինտէ Ֆրանսբղճա «էմ. «էլ» եազբլարը պուլունտուղու հալտէ մաթպաամբզա կէօնտէրմէքլէրի, վէ եախատ լիսանէն թարաֆբմբզա իապէր վիրմէլէրի, իխթար օլունուր։

ՍՕՆ ՀԱՂԱՏԻՍԼԷՐ

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիզ 17 օգոստոս

Ժէնէրալ Պէրթօլ, ժէնէրալ Սիսլի եէրինէ հարպիեէ նազբը նապ օլունտուղու էմմի ղազէթատա կէօրիլմիշ տիր։

ԻՆԿԻԼԹԷՐԱ

Լօնտրա, 17 օգոստոս

Հարպ մէհրուհիյնինէ իեանէ իշին թէշէբբիլ իտէն ճէմիեէթ, Շարգ օրտուլարը մէհրուհիյնինէ 20 պին Ինկիլիզ լիրասը թախսիս իյլէմիշ տիր։

—

ԷՍՀԱՄԸ ՈՒՄՈՒՄԻԵԷ

Պու սապահ աչբլարը սաաթ 1 13 ղբ. 6 վր.

ՆԷՎԻՅԷ

ՕՐԻՈՐԴ Ն. ԱՆԴՐԷԷՎԱԿՈՒ ՄԱՀԸ

Հինգշաբթի օրը լուր տարածվեցաւ որ օրիորդ Նինա Անդրէէվսկին լողանալու էր դնացել իրանց տանից (ամառային նրուժոկի մօտ) և կուկ գետի մէջ խեղդվել է։ Գետի ափում գտնվեցան օրիորդի կօշիկներ, շորեր . . . իսկ մէկ օրից յետոյ նրա մարմինը՝ շապիկով, գուլպաներով և ձեռին բռնուէտը՝ գտնվեցաւ Ղարայեազում։

Օրիորդի հանգուցեալ հայրը բժիշկ էր Վլադիմիրի ժամանակ, և ինչպէս յայտնի է իր մահից յետոյ մեծ կարողութիւն է թողել իր ընտանիքին։ Քանի մի չաբաթ առանից առաջ օրիորդը իր մօր հետ եկան Կովկաս որ բաժանեն երկու քոյրերի մէջ հօրից թողած կարողութիւնը։ Վախճանված օրիորդի քոյրը պսակված է իշխան Շէրվաշիձէի հետ։ Կալուածները այսպէս բաժանվեցան՝ իշխանուհի Շէրվաշիձէ ըստացաւ այն տունը որտեղ պատահեց մահը և կալուածքը որ բարձր Կուչենբախ կապալով վերցրած ունի, իսկ օրիորդ Նինա ստացաւ Մանգլիսի ճանապարհին գտնվող ահագին անտառները։ Բաժինքների պանազանութեան պատճառով իշխան Շէրվաշիձէ ստիպվեցաւ տալ իր քեռուն 12000 ռուբլու փոխանակագիր։ Օրիորդը իր մօր հետ կենում էր Հիւրանոցում, իսկ մահից մի քանի օր առաջ իշխ. Շէրվաշիձէի խորհրդով երկու կանայք անցան այն տունը որտեղ և պատահեց մահը, և որտեղ կենում էր իշխանի կալուածների կառավարիչ երիտասարդ Զղոտուա։ Ցան մէջ ասում են չը կոսին աղախիններ, այլ միայն իմէրէլ ծառաներ։ Ասում են որ օրիորդը երբէք չէր համաձայնվում լողանալ կուր գետի մէջ, ասելով թէ ջուրը անչափ պղտոր է։ Մահվան օրը մայրը և աղջիկը տուն վերադառնալով, մինչև ինն ժամ հ ւրեր ունէին, իսկ յետոյ երբ մինակ մընացին, օրիորդը մի բոպէով դուրս եկաւ սենեակից, — և էլ չը վերադարձաւ։ Ցաս ժամին սկսեցին որոնել նրան։ Գետի ափում գտնվեցան վերի շորերը։ Այդ ժամանակ ասում են որ ս. Զղոտուա և ծառաները քնած էին։ Իշխան Շէրվաշիձէ այն օրը քաղաքում չէր, նա առաւօտը դուրս էր եկել քաղաքից։ Պ. Զղոտուա իմաց է տալիս պ. Սուլխանովին, որ հոգաբարձու էր օրիորդի կայքերի, թէ օրիորդը կորաւ, իսկ իշխան Շէրվաշիձէին հեռագրում է թէ օրիորդը «մերձ 'ի մահ հիւանդ է»։

Որքան ուղիղ է չը գիտենք, բայց մենք լսել ենք որ գտած մարմինը բժշկապէս զննվելուց յետոյ, ներքին օրգանների ըստամոքսի և թոքերի մէջ մի կաթիլ ջուր չը գտնվեցաւ։ Իսկ ջրի մէջ խեղդուածները միշտ ջրով լի են լինում։ Միայն երբ ալդէն դիակ դարձած մարմինը ընկնում է ջրի մէջ, նա ջրով չէ լցվում։

Վերջապէս այդ տխրալի անցքը որ ամբողջ Թիֆլիսի համար վերջին օրերի խօսակցութեան առարկայ է դարձել, այս ունենք կը պարզէ գատաստանական քննութիւնը։

ՄՇԱԿ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Թէքիրտաղ, 1876 օգոստոս 4

. . . Խմբագիր,

Թրակիոյ Ս. Խաչ Թաղի Նորընտիր Թաղական խորհուրդն պատիւ ունի իմացնելու ձերդ մեծապատուութեան թէ Ս. Խաչ Թաղի Յիսուսեան անուն ազգային վարժարանը հայկաբանութեան և թուաբանութեան հմուտ գասատուի մը պէտք ունենալով՝ կը խնդրէ ձերդ ազգասիրութենէն, որպէս զի հաճիք այս պաշտօնը ստանձնող անձը Արժանապատիւ Եղնիկ վարդապետ Ապահունեանին խրկել ի Պատրիարքարանն ազգային, նորին արժանապատուութեան հետ բանակցելու, և հարկ եղած պատասխանն ստանալու։

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Յ. Աղէկուկեան Գէորգ Շաչանեան

1876 Օգոստ. 6, Կէտիկ-բաշա.

... Խմբագիր.

Կը խնդրենք ձեր ազգասիրութենէն որ յեւոագայ ցուցակն հրատարակել բարեհաճիք, որով կացուցանէք զմեզ երախտապարտ։

Ի դիմաց Թաղ. խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ

Կ. Գրիգոր Թասոնեան Յարութիւն Էսկիկեան

ՑՈՒՑԱԿ Ե.

Ազգասէր նուիրատուաց, 'ի շինութիւն Ս. Յովհ. Աւետ. Եկեղ. Կէտիք բաշայի.

Նախորդ հրատարակութեան դումարը լիրան 100 ղրշ.ի հաշիւով	19409
Մեծ. Խաչիկ էֆ. Մանեասեանի ձեռօք	1100
» Միքայէլ էֆ. Յակոբեան	500
Արժ. Տ. Խաչատուր քահանային ձեռօք	250
Մեծ. Քերովբէան էֆ. Կիւմէեանի »	250
» Սարգիս » Խանձեան	200
» Յարութիւն » »	200
» Յովնան էֆ Տ. Պաղտասարեան	200
» Դ. Սէրգիսոֆ և եղբարք	200
» Կարապետ էֆ. Քիւրքիճիխան.	100
» Տիգրան » Կիւմի-չկէրեան.	100
» Ա. Խորասանճեան	100
» Մանուկ էֆ. Խաչատուրեան	100
» Եղիա » Համբարձումեան	100
» Թագուոր » Զիլինկիրեան	50
10 բարեպաշտ անձերէ	360
Երկու հարիւր երեսուն երկու ոսկի Օսմանեան և տասը և ինը ղրշ.	23219

* * *

ՏԻԵԱՐՊԷՔԻՐՏԷՆ ՄԷԿԹՈՒՊ

1876 յուլիս 8 Տիգրանակերտ

Խմբագիր,

Թէ և «Վարագայի հավատիս» լրագրին խմբագրածնուդ ժամանակին Մեծ. Մկրտիչ էֆ. Սէֆէրեան եղբօրս միջոցաւ պատիւ ունեցանք ձեր մեծութեան հետ ծանօթանալ, սակայն թղթակցութեամբ զայն արդիւնաւորել չյաջողեցանք, մինչեւ անցեալ փոստային նորէն յիշեալ էֆէնտին մեր բարեկամական ընդհատեալ թելն կցել կատիպէր, ինչպէս որ քանիցս ալ առաջարկած է. արդէն վստահութիւն ունիմ նորին սիրելութեան վրայ, բայց ձեր Մանզումէ պատուական թերթի 3167 թուով «Ռէֆա» խորհրդածութեամբը հաստատութիւն տուիք նոր առաջարկութեան։

Ի սէր ազգութեան և ձեր բարեկամութեան նոյն աշխատանքն առաջարկութեան համեմատ հաւատարմաբար կատարել յանձն կարնումք, իսկ ի՞նչպիսի լուրեր և մինչեւ քանի՞ բառ հեռագրով հաղորդեմք, և ի՞նչ տեղեկութիւններ համառօտիւ կամ թէ պարագայիւք նամակաւ ծանուցանեմք, որոյ ծախքն ուստի՞ վճարուիլն հարկաւ մոզ գրեիք նամակաւ կը բարեհաճիք, նաեւ կղերականաց կամ թէ պաշտօնէից անունքն հրատարակելու իրաւունք ունիք։

Հարկ չէ յիշել մեր ստորագրութիւնը ծածկելու մասին առաջարկութիւնին, քանզի միապետութիւնը ի շնորհս բարբարոսաց մեր սահմանէն չէ թէ հեռանալ, տեղէն անգամ շարժած չէ։

Ահաւասիկ գաւառիս նկատմամբ քանի մը դէպք, զորս ընդարձակէն թարգմանելն կամ ճիշդը գրելով խորհրդածութիւններդ աւելցնելն կմնայ ձեր կամաց։

Ա. հռչակաւոր «Ղարզանու թաղաւոր» մականուանեալ չարագործ հաճի Ֆէթթահ պէյն, որ արդէն ծանօթ է, քանի տարի յառաջ Ս. Կանոնոս վանից վանահայր հանդուցեալ Մարտիրոս վարդապետն պաշտօնանկելով ու վերջապէս սպանցնելով սորա տեղ սա Երուսաղեմի նուիրակ Յակոբ եպիսկոպոսի ձեռամբ Աբրահամ վարդապետն ձեռնադրեցնելով վանահայր կը կարգէ, ժողովուրդն սոյն անարժան վարդապետէն չախորժելով, Պատրիարքարանի միջոցաւ Խաչատուր վարդապետն (որ երկու տարիէ իվեր Տիգրանակերտ կը թափառի չարագործ պէյին հետ դատուելու յուսով) վանահայր կընեն, այս՝ յիշեալ բռնաւորին չար կամացը հակառակ գալով. վանից բոլոր գոյքերն յափշտակեցնելէն զկնի, պատճառ եղողներէն զոմանս սպանցնելով և իրեն չհնազանդողներն ընդ որս և Խաչատուր վարդապետն բազմադիմի նեղութեամբ հալածելով. իւր կրից գործի Աբրահամն կը վանահայրցնէ, այս միջոցին ի Սղերտ առաջնորդ կը ղրկուի Օհաննէս վարդապետ, իւր խորհրդով Աբրահամն Օհաննէս վարդապետին հետ կը բարեկամանայ. յունիս 6 ի գիշեր ժամ երեք մինչդեռ Օհաննէս վարդապետ ըստ սովորութեան գեղոյն 'ի տանիս մահճի վրան ընկողմած կը գտնուի, չարին գործի Աբրահամն վեցբերանեան ատրճանակաւ կը զարնէ Օհաննէս վարդապետն, մահուան մօտ վիրաւորուած կարծելով զայն կը յարձակի վրան խեղդել զինքը, բարեբաղդաբար մինակ մէկ ձեռքը վիրաւորուելուն՝ ձայն կը վերցնէ, չարագործը իւր նպատակին չի հասնիր. վերջապէս մերձակայից օգնութեամբ Աբրահամը ձերբակալուելով կը բանտարկուի. իսկ վիրաւորեալն անկողնոյ կը ծառայէ. սոյն վիրաւոր Օհաննէս վարդապետն տեղւոյս առաջնորդ Արժ. Փիլիպպոս վարդապետին տեղ առժամանակեայ փոխանորդ կարգուէր է կը սուի Պատրիարքարանէն իւր գրած մի նամակին նկատմամբ. մինչեւ վիրաց առողջանալն մի ամիս ժամանակ ուզէր տեղւոյս Ազգ. վարչութենէն. յունիս 28 Փիլիպպոս վարդապետն 'ի Պոլիս ուղեւորելով հիմայ այս վտանգաւոր միջոցին գաւառս անհովիւ կը մնայ։

Բ. Քաղաքիս 12 ժամ հեռի Մակաբայեցւոց վանից սեպհական բազմաժամանակեայ ջաղացքի ջուրն նոյն վանից մօտ Անթախ գիւղի Մէհէմմէտ ըեահեայն արգիլելով իւր արտերը կը ջրէ գարնան ի վեր, նոյն վանից քարոզիչ վարդապետը բաւական ժամանակէ ի վեր տեղական կառավարութեան դուռը կդեգերի իբր թէ յիշեալ հարստահարին բերեցնելով դատել կիսստանան, սակայն արդիւնքը դեռ երևցած չէ, ինչպէս ուրիշ քրիստոնէից շատ մը դատերու։

Գ. Կայսերական բարձր հրամանաւ ըէտիֆներու հաւաքուելու առթիւ շատ տեղեր շատ մը անտեղութիւններու ձայներ կը լսուին, մանաւանդ Սեւարկա մօտ Պուճախու կողմերը, տեղւոյն բնակիչները ահ ու դողի մէջ են, զայն ալ դադրելու համար զինուոր պիտի երթայ կըսուի։

Դ. Տեղւոյս Քիլտանի (քաղդէացի) աղգը երեք տարի յառաջ փառաւոր զանգակատուն մը շինեցաւ բաւական ծախքով, ներկայ վրդովման առթիւ մահմետականք փլցնելու դիտմամբ գրգռեցան, որպէս թէ ճամիի մօտ լինելով հնչուած ժամանակին աղօթքնուն արգելք կըլլայ եղեր, մինչդեռ եկեղեցին ճամիէն հարիւր տարի յառաջ շինուեր, և քանի տարիներէ ի վեր սոյն չանկը նոյն եկեղեցւոյ մէջ առարգել հնչուած է, վերջապէս իտարայի ժողովէն վճիռ ստացան փլելու, բայց չգիտեմք ի՞նչ օրինօք, ի նախատինս Քրիստոնէութեան դեռ այս բընութիւնը գործադրուած չէ։

Ե. Հակառակ բարեկարգութեան հրամարտակի և ներկայ օգոստափառ կայսեր՝ ի մասին զինուորական տրոց մինչ ցնոր անօրինութեան արգիլման, բարձրը հրամանի, չորս օրէ ի վեր բռնութեամբ և անարգանօք և բանտարգելութեամբ ըստ առաջնոյն յիշեալ տուրքն տեղս սկսաւ հաւաքուիլ։

Զ. Քաղաքիս ոչ Մահմէտական բընակիչներու վիճակը (չրջակաները ալ աւելի) և ոչ մի կերպիւ ապահովեալ է. քստմնելի երկիւղն ամենուն սրտին կը տիրէ, Մահմէտականք գրգռում յարուցանել պատրաստ են, Քրիստոնեայք ցէրեկները ղգուշութեամբ կը վարուին, իսկ գիշերները ամէն ոք իւր տունն ու ընտանիքը գողերէ և յարձակումէ պաշտպանելու համար կարգաւ կը հսկեն։

Է. Այս վտանգաւոր միջոցին Տեղւոյս ազգասէր առաջնորդ Արժ. Փիլիպպոս վարդապետն, որ հաւու պէս իւր ձագերը, թեւերուն տակ առեր էր ու կը պաշտպանէր, քանի մը խառնակչի (Մինասեանց) և անդ (Պոլիս) մի համոզչի խօսքին հաւատալով, Պատրիարքարանէն ի տրտմութիւն բոլոր հասարակութեան աստի հեռացնելն մեծ զրկանք է, տեղւոյս բաժնուած ժամանակին խուռն բազմութիւն և իւր թափած արտասուքն անկարագրելի, իւր բայակայութիւնն շատ ցաւ ազգէր ժողովրդեան։ * * *

Պու մէքթուպտա եազըլան էսէֆէնկիզ հալլէր իւղէրինէ տախի, կէրէք հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին, վէ կէրէք բաթրիգխանէնին նազարը տիգգաթլարընը տավէթ իտէրիզ։

ԻԽԹԱՐ

ՏՕՐԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼ

Պունատ ագտէմ նասըլ քի պիլտիրմիշ իսիք, տօքթէօրը միւմսիլէյհին էյրօբատա կէրէք միւտտէթի թահսիլիէսինտէ, վէ կէրէք տօքթօրլուգ տիրլիմասընը ալտ իթտիքտէն սոնրա, Իլլէթը էֆիրէնտիյէ զըմընա (գաղիական ախտ), վէ ումումի ալէաթը միլատիյէէ տայիր (ծննդական գործարաններու վերաբերեալ) պիլճիւմէ մարազ վէ խաստալըգլարա ֆէվգէլատէ վէ մախսուսա սայ վէ էմէք վէրմիշ օլտուղունտան, պու միսիլլիւ խաստալըգլարա տիւշար օլանլարընը թէտավիսի իշիւն աթիւզվիքր վազըթլարտա, եանի բազար, սալը, բէնիշմէսի վէ ճիւմա իրթէսի կիւնլէրի սաատի 6 տան 10 ա գատար, Պէյօղլուտա Գալիօնճու գուլլուղունտա Զիշէք վէ եախսա Թօրճուլար սօգաղընտա վագը 10 նիւմէրօլու խանէսինէ, վէ բազար իրթէսի՝ վէ չարշէմպիհի վէ ճիւմա կիւնլէրի տախի, Իսթանպօլտա Պաղչէ գարուսունտա, Համիտիյէ թիւրպէսի սրբարընտա, Իքի գարուլու տինմէքլի մաարուֆ, Մինասեան Վիշէն էֆէնտինին, 32 նիւմէրօ ու էֆգանէսինի միւրաճաաթ իյէմէկլէրի, իսկ ար օլունուր։

Էվրօպատա կիւնտէն կ ունէ իլկրու կիթմէքտէ օլուպ, վէ ադէ վէ հէքիմիք սանթընա բէք մուվաֆիգ օլան պու եէնի ուսուլտէ, տօզթօրու միւմսիլէյնին, խալգա տահա գիւեատէ իսրտմէթ իսէրէք, պատիի մէմնունիյէթլէրի օլաճաղը, մէկմու ի դավիսէն տիր։

... Խմբագիր,

Խնդրեմ ներկայ յայտագրութեան մի տեղի որոշելով Ձեր պատուական լրագրոյն մէջ, զայն հրատարակել շնորհ ընէք Ձեր։

Մնամ մտերմական յարգանօք

1 օգոստ. 1876 Հաքքարյոմ Փառնակեան

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԿՈՎԿԱՍՈՒ

Ի Ռուսական բնադրէ յեղեալ ի Հայ

Ի ձեռն Հ. Փառնակեանի։

Սոյն մատենագրութեան մէջ, կ'բովանդակի, Ազգաբանութիւն Յարեթական տոհմին. Համառօտ աշխարհագրութիւն պատմական, Հայաստանի և Կովկասու, Տեղագրութիւն Կովկասու կուսակալութեան. ստորագրութիւն Կասպիական երկիրներու և իշխանութեանց. տեսութիւն Տաղստանի լեռնային մասին. Ավարստանի, Զաղանստանի, Թէրէք և Սունժա գետոց մէջ բովանդակեալ տարածութեան նկարագրութիւնը. Չէրքէզեան ազգի զանազան ցեղերուն և Կովկաս աշխարհի լեռնային մասին մէջ ի վաղ ժամանակաց հետէ գաղթական ժողովրդոց և այլ և այլ տոհմերու ծագումը, անունները, լեզուները, տարբեր կրօնքները, բնութիւններն ու սովորութիւնները. Կովկասու վիճակագրական աղիւսակը. Սեաւ ծովու եզերաց տեղագրութիւնը. յառաջ և յետ քան զքրիստոնէական թուականի և մինչև այս վերջին օրերը հաղագունտիս վրայ պատահած յիշատակաց արժան մեծամեծ անցից ու երևելի անօրէնութեանց ցանկը։

Այս ամենայն նիւթոց հմտութիւնն կըրնայ յաղեցնել ազգային ուսումնասիրաց, վաճառականաց ու ճանապարհորդաց հետաքրքրութիւնը, զ'որ ի լոյս ընծայելով պիտի հրատարակուի տեսր առ տեսր ամեն չորթու մինչև որ գիրքն ամբողջանայ։

Բաժանորդագրութեան տեղին է, ամեն գրավաճառաց սենեակը։

Իւրաքանչիւր տետրի բաժանորդագրութեան գինն է 40 փարայ։

—

ԻԼԱՆ

Կէտիք Բաշա Թէատրոսը սահիպի թարաֆընտան լիճարէ վիրիլէճէք օլտըղընտան կէրէք սէնէվի վէ կէրէք մահ պէ մահ, հէր քիմ քի լիճար լիթմէք իսթէրսէ Թէատրօ օտապաշբաը Գրիգոր աղայա միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։

28 յուլիս 1876

—

ՄԱՆԱՆԱՑ

ԺՈՂՈՎԵԱՑ ԵՒ ԼՈՅՍ ԷԱՆ

Գ. Վ. ՍԻՈՒԱՆՋՅԵԱՆՑ

ՆՈՒԻՐԵԱԼ ՑԱՆՈՒՆ ԱՂԱ ՅՈՎՍԵՓԱՅ

ԻԶՄԻՐԵԱՆՑ ՂԶԼԱՐՅՈՅ

456 երեսէ բաղկացեալ նոր երկասիրութիւն մէ յիշեալ դրասէր վարդապետին. Նիւթերը զանազան են և հետաքրքրական, բանասիրական, տեղագրական, և հնախօսական, գողտրիկ և գեղեցուն ոճով մը գրուած։ Ահա այ՝ որ համառօտութիւնը։ Համ և հոտ հայրենեաց.— Վանայ Այգեստանեայց տեղագրութիւն. բնակչաց վայելչասիրութիւնք և սէր սէր կենցաղք, խաղ մանկտուոյն, Նախապաշարմունք, Սովորոյթք, Զրոյցք որ մրուցք։

ՀԱՅՍՍՏԱՆԻ ՀՆՈՒԹԻՒՆՔ.—Գեր. Բարբառ, Զընուզ կամ Զինուզան, Քանի մը ազգեր։ ՎԷՊՔ ՀԱՅՐԵՆԵԱՑ.—Հէքաեաթներ, Առասպելներ։ ԵՐԳ ԵՒ ՆՈՒԱԳՔ ՀԱՅՐԵՆԵԱՑ.- Գրական և ժողովրդական Երգեր, Տաղեր, Ասացուածքներ, Հանելուկներ առակներու և առածներու վրայ, Ծածկաբանութիւնք, ծածկագրութիւնք և ծածկագիրք, դիւթութիւնք և Լիժանք, Հետաքրքրական մի քանի կատակ բան՝ դիւթական և բժշկական. Հաւասսութիւն. Զուարճալիք. Աղդեցութիւնք կենդանակերպից և սատեղաց սանց.— ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—Պատմութիւն վանայ, ՀԱՅՐԵՆԵԱՑ ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԲԱՌԵՐ, Բոյսք և Տունկք, Երկրագործական բառեր։

Գինն է 2 ու կէս ֆրանգ։

Կը վաճառի Հայ գրավաճառաց քով, ի Կ. Պոլիս և մասնաւորապէս Յ. Մարգարեանի և Եազմաճեանի գրատուները։

—

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷՊԱ

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Դալաթատա Բէյնչէնսիկ-բազարընտա Նո. 41 Իբսի խանընտա